Gemeente Utrecht

**Raadsbesluit**

# Voorjaarsnota 2024 en Eerste Bestuursrapportage 2024

| | |
|---|---|
| Beleidsveld | Financiën |
| Organisatieonderdeel | Bedrijfsvoerings- en Strategienetwerk |
| Opsteller | Jurjen Bakker |
| Zaaknummer | 12308782 |
| Jaargang en nummer | 2024, 97 |
| Vergaderdatum Raad | 11 juli 2024 |
| Referendabel | Nee (artikel 1:2 lid 2 onder e Verordening raadgevend referendum) |
| Geheim | Ja, een of meer bijlage(n) |

## De raad besluit:

1. Het geactualiseerde financiële vertrekpunt ten opzichte van de Programmabegroting 2024 vast te stellen met in totaliteit een startsaldo van 96,888 miljoen euro (nadeel) in 2024, van 61,253 miljoen euro (nadeel) in 2025, van 97,921 miljoen (nadeel) in 2026, van 96,726 miljoen euro (nadeel) in 2027, van 94,207 miljoen euro (nadeel) in 2028 en vanaf 2029 93,404 miljoen euro (nadeel) structureel, zoals opgenomen in hoofdstuk 2 bestaande uit:
   a. De autonome ontwikkelingen met een bedrag van 79,308 miljoen euro (nadeel) in 2024, van 47,034 miljoen euro (nadeel) in 2025, van 46,386 miljoen euro (nadeel) in 2026, van 43,226 miljoen euro (nadeel) in 2027, van 45,984 miljoen euro (nadeel) in 2028 en vanaf 2029 47,441 miljoen euro (nadeel) structureel, zoals toegelicht in paragraaf 2.1 en 2.2.
   b. Het bestemmen van de inkomsten voor groei van de stad voor de uitgaven van deze groei met een bedrag van 9,151 miljoen euro in 2025, 6,621 miljoen euro in 2026, 8,911 miljoen euro in 2027 en vanaf 2028 12,336 miljoen structureel, zoals toegelicht in paragraaf 2.3.
   c. De knelpunten met een bedrag van 14,725 miljoen euro (nadeel) in 2024, 10,799 miljoen euro (nadeel) in 2025, 13,619 miljoen euro (nadeel) in 2026, 13,912 miljoen euro (nadeel) in 2027, 10,200 miljoen euro (nadeel) in 2028 en vanaf 2029 7,940 miljoen euro structureel (nadeel), zoals toegelicht in paragraaf 2.4.
   d. Bijsturingen met een bedrag van 2,855 miljoen euro (nadeel) in 2024, 3,420 miljoen euro (nadeel) in 2025, 2,319 miljoen euro (nadeel) in 2026 en vanaf 2027 structureel 2,152 miljoen euro (nadeel) zoals toegelicht in paragraaf 2.4.

2. In te stemmen met de financiële strategie met maatregelen om in deze voorjaarsnota te komen tot een sluitend financieel beeld bestaande uit:
   a. Financieel-technisch beleid van 96,259 miljoen euro in 2024, van 23,399 miljoen euro in 2025, van 10,518 miljoen euro voor 2026, 13,327 miljoen euro in 2027, van 10,357 miljoen euro in 2028 oplopend naar 12,806 miljoen euro structureel, zoals toegelicht in paragraaf 4.1, bestaande uit:
      i. Risico-inschatting Rijksinkomsten vanaf 2025 naar 17,100 miljoen euro structureel, zoals toegelicht in paragraaf 4.1.1;
      ii. Mutaties reserves, zoals toegelicht in paragraaf 2.4 en 4.1.2:
         - Onttrekking aan de Vaste activareserve van 203,037 miljoen euro in 2024
         - Dotatie aan de Algemene dekkingsreserve van 149,274 miljoen euro in 2024
         - Dotatie aan de Algemene reserve van 28,563 miljoen euro in 2024

- Instellen van en dotatie aan reserve Personeelskosten bezuinigingen van 5 miljoen euro in 2024
- Instellen van en dotatie aan reserve Implementatie en uitvoering hervormingen van 2,5 miljoen euro in 2024
- Dotatie aan de Reserve Vervanging zwembaden van 11,5 miljoen euro in 2024
- Instellen van en dotatie aan Reserve Tarieven sportaccommodaties 5 miljoen euro in 2024
- Instellen en dotatie aan reserve Werken naar werk 1,2 miljoen euro in 2024
- Onttrekking aan de Algemene dekkingsreserve van 105,936 miljoen euro in 2024 en van 43,338 miljoen euro in 2025
- Onttrekking aan de reserve Werk en Inkomen van 0,796 miljoen euro in 2024, zoals toegelicht in paragraaf 2.4
- De reserve Betaalbaar wonen en woningbouwprojecten (gedeeltelijk) te bestemmen voor de aankoop vastgoed van en de compensatie voor de productie van sociale huurwoningen, zoals toegelicht in paragraaf 2.4 knelpunten en bijsturingen

iii. Structurele (kapitaal)lasten verhogen, samenhangend met onttrekking aan de Vaste activareserve voor een bedrag van:
- 11,977 miljoen euro in 2024,
- 10,755 miljoen euro in 2025,
- 10,592 miljoen euro in 2026,
- 10,403 miljoen euro in 2027,
- 10,074 miljoen euro in 2028 en
- Vanaf 2029 structureel 10 miljoen euro.

iv. Aanpassing van begrotingsgrondslagen;
- Met ingang van 2024 nieuwe investeringen af te schrijven per 1 januari, in plaats van het moment van ingebruikname van de bezitting en de nota WAAVA in overeenstemming met dit besluit aan te passen. Dit betekent een verlaging van de kapitaallasten met 2,3 miljoen euro in 2024, met 0,01 miljoen euro in 2025, met 0,5 miljoen euro in 2026, met 0,25 miljoen euro in 2027 en met 0,125 miljoen euro in 2028;
- Ten behoeve van de indexering van de materiële kostenbudgetten in het vervolg vanaf 2025 de indexcijfers van het Rijk te volgen. Dit betekent een structurele verlaging vanaf 2025 met 5,706 miljoen euro.

b. Investeringen en kapitaallasten reëel te begroten door verlaging van de kapitaallasten van 7,423 miljoen euro in 2024, van 8,475 miljoen euro in 2025, van 10,181 miljoen euro in 2026, van 7,132 miljoen euro in 2027, van 2,668 miljoen euro in 2028 en vanaf 2029 structureel 0,85 miljoen euro, zoals toegelicht in paragraaf 4.2.

c. Concrete bezuinigingsmaatregelen vast te stellen, ter verbetering van het financieel saldo van 3,337 miljoen euro in 2024, van 10,337 miljoen euro in 2025, van 24,247 miljoen euro in 2026, van 32,392 miljoen euro in 2027, van 33,615 miljoen euro in 2028 en vanaf 2029 structureel 32,138 miljoen euro, zoals toegelicht in paragraaf 4.3.1 en 4.3.3.
   i. In verband met bezuinigingen op investeringen in 2024 0,203 miljoen euro te doteren aan de reserve Groei in balans, in 2025 0,191 miljoen euro te onttrekken, in 2026 0,386 miljoen euro te doteren en in 2027 0,398 miljoen euro te onttrekken.
   ii. In verband met mee- en tegenvallers op parkeerinkomsten en het investeringsdeel van het groeikader:
      - In 2024, 2025 en 2026 achtereenvolgens 3,023 miljoen euro, 3,509 miljoen euro en 0,710 miljoen euro toe te voegen aan de reserve Groei in balans;
      - In 2027 en 2028 achtereenvolgens 2,989 miljoen euro en 2,668 miljoen euro te onttrekken aan de reserve Groei in balans;
      - Het saldo van deze toevoegingen en onttrekkingen in de reserve Groei in balans (1,586 miljoen euro) beschikbaar te houden om deze te kunnen inzetten bij de invoering van een nieuwe robuuste berekeningssystematiek voor het groeikader vanaf de Voorjaarsnota 2025.
   iii. In verband met mee- en tegenvallers op parkeerinkomsten en het investeringsdeel van het groeikader:

- In de jaren 2024 en 2025 0,250 miljoen euro beschikbaar te stellen en in 2026 0,200 miljoen beschikbaar te stellen voor Utrecht Natuurlijk.
- De extra financiering van 0,250 miljoen euro in 2024 en 2025 en de extra financiering van 0,200 in 2026 voor Utrecht Natuurlijk te dekken vanuit de reserve egalisatiefonds rioleringen

iv. Met dien verstande dat de bezuinigingen op de dierenweides (t.w.v. 51.000 euro euro), zoals beschreven in Hoofdstuk 4, grotendeels wordt vervangen door een bezuiniging van dezelfde omvang op de DOR (Digitale Opkoopregister).

v. Met dien verstande dat de bezuinigingsmaatregel Ladyfit, de bezuinigingsmaatregel 'Stopzetten extra inzet PrEP en SOA', de bezuinigingsmaatregel voor Skatepark Utrecht en e bezuinigingsmaatregel Stoppen met specifieke jeugdprojecten zoals beschreven in Hoofdstuk 4, wordt geschrapt. Als dekking voor het bovenstaande de leges voor Brug- Schut- en Havengelden te verhogen met 30% en eventuele overschotten/tekorten via de algemene dekkingsreserve te vereffenen (kasschuif) zoals in onderstaande tabel.

| **Maatregel** (bedrag x 1.000) | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 | Structureel |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Leges Brug, Schut en Havengelden met 30% omhoog (dus kostendekkend 83%) | 0 | 240 | 480 | 480 | 480 | 480 |
| *PrEP en SOA* | *0* | *0* | *0* | *257* | *257* | *257* |
| Specifieke jeugdprojecten (Pretty Woman) | **0** | **0** | 0 | 462 | 462 | 133 |
| ***Lady Fit*** | ***0*** | ***0*** | ***0*** | ***60*** | ***60*** | ***60*** |
| *Skatebaan* | *0* | *0* | *0* | *30* | *30* | *30* |
| **Som** | **0** | **240** | **480** | **-329** | **-329** | **0** |
| | | | | | *62* | |

vi. Om vanaf 2029 een bedrag van totaal 420.000 euro in mindering te brengen op de totaal bijna 28 miljoen (huidig prijspeil) die Tivoli, Vredenburg en het Centraal museum aan cultuursubsidie ontvangen. Dit bedrag te gebruiken om de basissubsidie amateurkunst vanaf 2029 structureel te financieren.

vii. Met dien verstande dat € 1 miljoen wordt toegevoegd aan het programma Sport. Deze middelen worden onttrokken aan de egalisatiereserve rioleringen. Deze middelen zijn beschikbaar door onderbesteding uit de subsidie groene daken.
Mochten deze middelen onvoldoende blijken, met FC Utrecht in overleg te treden over mogelijk langer verblijf op Overvecht-Noord en de financiële baten die hieruit voortvloeien te gebruiken om het voorkeursscenario in praktijk te brengen.

viii. De aanschaf openbare terrassen te realiseren op een paar centrale locaties in Utrecht door een bezuiniging van 70.000 op het stoppen van controles op het Digitaal Opkoop Register door THOR in het kader van aanpak heling (prijspeil 2024, exclusief indexering 2025) in 2025.
Vanaf 2026 het jaarlijkse beheer te realiseren vanuit diezelfde dekking voor 19.000 euro.

ix. Met dien verstande dat er een ingroeipad wordt gecreëerd voor de in de Voorjaarsnota beschreven stijging van de Toeristenbelasting; namelijk dat de Toeristenbelasting in 2025 op 8,5% wordt gesteld (was: 7%).
Met het hiermee incidenteel te winnen bedrag van ca. 1 miljoen euro de landelijke bezuiniging op de Landelijke Vreemdelingenvoorziening (LVV) in 2025 wordt gecompenseerd.

x. Met dien verstande dat de bezuiniging op videobellen (€ 40.000) en een deel van de bezuiniging op de bijzondere bijstand (€ 110.000) zoals beschreven in Hoofdstuk 4, per 2026 wordt vervangen door een bezuiniging van dezelfde omvang op stoppen met webcare (€ 150.000) (prijspeil 2024, exclusief indexering 2025);

xi. Met dien verstande dat de bezuiniging op kapitaallasten van De Machinerie, zoals beschreven in Hoofdstuk 4, ingaat vanaf 2024 en het bedrag wat daaruit voortvloeit te

gebruiken voor het realiseren van de visie op jongerenontmoetingsplekken (prijspeil 2024, exclusief indexering 2025).
De visie op nieuwe jongerenplekken vast te stellen, met dien verstande dat onder paragraaf Dekking kapitaallasten Machinerie vrij laten vallen wordt vervangen: “Voor de dekking van kapitaallasten voor de Machinerie is ruimte beschikbaar binnen het programma cultuur. Deze ruimte kan vrijvallen omdat deze ontwikkeling niet doorgaat. Deze maatregel gaat in per 2024.”
De tabel op pagina 47 van ‘Voorjaarsnota 2024 en Eerste Bestuursrapportage 2024’ wordt aangepast als zodanig:

| **Maatregel** | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 | Struc. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Dekking kapitaallasten Machinerie vrij laten vallen | 226 | 226 | 226 | 226 | 226 | 226 |

De besteding toe te voegen als zodanig:

| **Maatregel** | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 | Struc. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Realiseren visie op jongerenontmoetingsplekken | 226 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

xii. Met dien verstande dat de bezuiniging het stoppen van de extra inzet op (vecht)scheidingen zoals beschreven in Hoofdstuk 4, wordt vervangen door een bezuiniging van dezelfde omvang op de lobby voor bovengemeentelijke belangen (prijspeil 2024, exclusief indexering 2025) volgens onderstaande bedragen;
en de overige middelen in te zetten voor initiatieven vergroening buitenruimte

| | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 | Structureel |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Baten: | | | | | | |
| Taakstelling: bovengemeentelijke belangen | 0 | 150 | 150 | 150 | 150 | 150 |
| Lasten | | | | | | |
| Vechtscheidingen | 0 | 100 | 100 | 0 | 0 | 0 |
| Groen | 0 | 50 | 50 | 150 | 150 | 150 |
| **Som** | **0** | **0** | **0** | **0** | **0** | **0** |

xiii. Met dien verstande dat de bezuiniging op het stroomlijnen initiatieven vergroening buitenruimte*;* zoals beschreven in Hoofdstuk 4, en *specifiek bezuinigingen m.b.t. bomen in groenarme gebieden*, wordt vervangen door een bezuiniging op de lobby voor bovengemeentelijke belangen (prijspeil 2024, exclusief indexering 2025), volgens onderstaande bedragen;
Het andere deel beschikbaar te houden voor de extra inzet op vechtscheidingen.

| | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 | Structureel |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Baten: | | | | | | |
| Taakstelling: bovengemeentelijke belangen | 0 | 150 | 150 | 150 | 150 | 150 |
| Lasten | | | | | | |
| Vechtscheidingen | 0 | 100 | 100 | 0 | 0 | 0 |
| Groen | 0 | 50 | 50 | 150 | 150 | 150 |
| **Som** | **0** | **0** | **0** | **0** | **0** | **0** |

xiv. Met dien verstande dat middelen worden opgenomen voor het doorzetten van de subsidie aan de Verkeerstuin van € 40.000 of af te schalen naar € 20.000 en de benodigde middelen worden bekostigd door Stichting Sport Utrecht te korten met 0,95% van de jaarlijkse subsidie te weten € 4.271.589,00. Respectievelijk deze Stichting te korten voor 0,48% van de jaarlijkse subsidie.

d. De omvang van hervormingsbezuinigingen vast te stellen op een bedrag van 20 miljoen euro in 2026, 23 miljoen euro in 2027, 24 miljoen euro in 2028 en structureel vanaf 2029 25 miljoen euro volgens de leidende principes:
    - Kritisch kijken naar de gemeente zelf en de gemeentelijke organisatie.
    - Bij het efficiënter en slimmer organiseren ook kijken naar de samenwerking met partners in stad en regio
    - Onderzoeken of het overlaten van werkzaamheden aan onze inwoners en ondernemers leidt tot een bezuiniging, naast dat zij daarmee meer verantwoordelijkheid krijgen over hun eigen leven en omgeving.
    - Minder beleid ontwikkelen, zodat in onze uitvoering de basis op orde kan worden gebracht en gehouden.
    - Kijken naar de 'Utrechtse plus' ten opzichte van andere gemeenten: terug naar de basis van taken en dienstverleningsniveau.

    en voor de besluitvorming aan te sluiten bij de producten van de begrotingscyclus, volgens de volgende stappen:
    - Voorjaarsnota 2024 (juli 2024): besluiten over de leidende principes en het proces
    - Begroting 2025 (november 2024): besluiten over de kansrijke hervormingsthema's met indicatieve bedragen per thema
    - Maart-april 2025: raadsbrief met voortgang
    - Voorjaarsnota 2025 (juni 2025): besluiten over de hervormingsvoorstellen met bezuinigingsbedrag en wijze van uitvoering

e. Opbrengstenverhogingen vast te stellen (zoals toegelicht in paragraaf 4.5), bestaande uit
    - Meer kostendekkend maken van leges, verhoging van de opbrengsten met 0,533 miljoen euro in 2025, 1,046 miljoen euro in 2026 en 1,590 miljoen euro structureel vanaf 2027;
    - Verhoging van de OZB met 12%, structurele verhoging van de opbrengsten vanaf 2025 met 18 miljoen euro;
    - Toeristenbelasting van 7% naar 10% van de overnachtingsprijs, structurele verhoging van de opbrengsten vanaf 2026 met 2,25 miljoen euro;
    - Opbrengsten gemeentelijke parkeergarages, structurele verhoging van de opbrengsten vanaf 2025 met 1,250 miljoen euro.

f. In te stemmen met een kasschuif van de resultaten van de jaren 2024 tot en met 2028, zoals opgenomen in het financiële beeld in paragraaf 4.1, via de Algemene dekkingsreserve om het saldo van de begroting vanaf 2024 in evenwicht te laten zijn.

3. De mutaties uit de Eerste Bestuursrapportage 2024 vast te stellen en te verwerken in de programmabegroting, bestaande uit:
    a. Budget neutrale bijstellingen:
        i. De budget neutrale bijstellingsvoorstellen zoals opgenomen in paragraaf 7.1- 7.6
        ii. De wijzigingsvoorstellen bij de investeringsprojecten, zoals toegelicht in hoofdstuk 7.7
    b. De aanpassing van de begroting met de corresponderende posten, zoals toegelicht in hoofdstuk 9
    c. Het instellen/wijzigen van nieuwe reserves:
        i. Reserve Gebruikersinvestering Culturele voorziening Leidsche Rijn: Aanpassing looptijd van 01.01.2026 naar 01.01.2028, overeenkomstig het instellingsbesluit in bijlage 3
        ii. Reserve Inburgering om de kosten voor de vertraagde instroom de aankomende jaren op te kunnen vangen en inburgeraars te begeleiden overeenkomstig het instellingsbesluit in bijlage 3.
    d. Het GEHEIM Addendum Eerste Bestuursrapportage 2024.
    e. Het bestemmen van 180.000 euro uit de reserve Bereikbaarheid voor een onafhankelijk onderzoek naar de verkeerssituatie en de verkeersveiligheid bij de Meernbrug, uit te voeren in het najaar van 2024.

4. De ‘Eerste technische wijziging 2024’ vast te stellen, waarmee technische mutaties en de administratieve verwerking van besluiten van de gemeenteraad worden opgenomen in de Programmabegroting 2024 en de meerjarenraming.

5. Hiermee de Voorjaarsnota 2024 en Eerste Bestuursrapportage 2024 vast te stellen en te verwerken in de Programmabegroting 2024 en verder.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 11 juli 2024.

| | |
|---|---|
| De griffier, | De voorzitter, |
| Merel van Hall | Sharon A.M. Dijksma |

Signed By: Dijksma, Sharon <s.dijksma@utrecht.nl>
12/07/2024 11:25:47 CEST
ID: 2f2fc15e-817a-444c-a571-5c077915d242
Auth: Scribble

Signed By: van Hall, Merel van <m.van.hall@utrecht.nl>
12/07/2024 11:46:04 CEST
ID: 2f2fc15e-817a-444c-a571-5c077915d242
Auth: Scribble